

Quick scan flora en fauna

Van Galenlaan 38 te Doorn

In opdracht van: De heer H.J. van der Tak

15 april 2020

Colofon

© 2020 Laneco / H.J. van der Tak

Tekst en samenstelling: R. Eversteijn

Tweede lezer: W. Grobben en ing. D. van der Veen

Projectleiding: Ir. D. van Pijkeren

Projectnummer: 06.20.09

In opdracht van: De heer H.J. van der Tak

Wijze van citeren: Eversteijn, R. (2020). *Quick scan flora en fauna Van Galenlaan 38 te Doorn*. Laneco, Ede.

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de hierboven aangegeven opdrachtgever en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING.....	5
1.1	AANLEIDING.....	5
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGEPEN	6
2	WETTELIJK KADER	8
2.1	NATUURNETWERK NEDERLAND	8
2.2	WET NATUURBESCHERMING.....	8
3	TOETSING	12
3.1	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	12
3.2	NATUURNETWERK NEDERLAND	12
3.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING.....	13
3.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	13
3.5	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTEN	13
4	CONCLUSIE	23
4.1	NATUURNETWERK NEDERLAND	23
4.2	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING.....	23
4.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	24
4.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	24
4.5	CONSEQUENTIES	25
4.6	AANBEVELINGEN	26
BIJLAGE 1	LITERATUURLIJST.....	27

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Aan de Van Galenlaan 38 te Doorn zal een perceelsplitsing plaatsvinden waarbij de huidige bebouwing wordt gesloopt en een enkele bomen rondom de huidige bebouwing wordt verwijderd. Op de nieuwe percelen worden twee woningen gebouwd (figuur 1.1). Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd, is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving. Laneco heeft de opdracht gekregen om een quick scan flora en fauna uit te voeren voorafgaand aan deze perceelsplitsing.

Figuur 1.1: Ligging plangebied (rood omlijnd).

Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin uitspraken worden gedaan over de habitatgeschiktheid van de locatie voor beschermde plant- en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Doorn (gemeente Utrechtse Heuvelrug, provincie Utrecht), aan de noordkant van Doorn. Doorn ligt centraal op de Utrechtse Heuvelrug en wordt aan drie zijden begrensd door de bossen van de Utrechtse Heuvelrug en aan de zuidzijde door open velden en agrarisch landschap.

Het plangebied zelf wordt in het zuidoosten begrensd door de Van Galenlaan en aan de overige zijden door de tuinen van de naast- en tegenovergelegen bebouwingen. Het plangebied bestaat uit een vrijstaande woning op een ruim perceel, wat grotendeels uit bosgrond bestaat (figuur 1.2). De woning op het perceel is uit steen opgetrokken en is één verdieping hoog. De woning bestaat uit geschakelde delen die met elkaar in verbinding staan. Het meest zuidelijke geschakelde deel ligt een halve verdieping lager ten opzichte van het overige deel van de woning. Onder het centrale deel loopt een oprit naar het lager gelegen deel waarin een garage onder de woning is gerealiseerd. De woning heeft grote ramen afwisselend met delen opgetrokken uit steen, met een dakpannen dakbedekking.

Rondom de woning zijn grasveldjes met ruigtebegroeiing als braam (*Rubus sp.*) en vingerhoedskruid (*Digitalis purpurea*). Rondom het huis staan los verspreid enkele struiken als taxus (*Taxaceae sp.*) en bamboe (*Tribus sp.*). Verder rondom het huis bestaat de tuin uit bosgrond met daarop bomen. De bomen in de tuin variëren in grootte en soort en bestaan uit soorten zoals: grove den (*Pinus sylvestris*), beuk (*Fagus sylvatica*) en Amerikaanse eik (*Quercus rubra*). Tussen de bomen staan op diverse plaatsen lagere struiken zoals hulst (*Ilex aquifolium*) en opkomende jonge zaailingen van de aanwezige bomen. Verspreid over het terrein liggen enkele oudere en recente plaatsen voor houtopslag.

De heer H.J. van der Tak is voornemens om de bebouwing te slopen en enkele bomen te verwijderen om ruimte te maken voor de bouw van de twee woningen.

Figuur 1.2: Indrukken van het plangebied met boven de bebouwing en onder de bostuin (foto's: Laneco, maart 2020).

2 WETTELIJK KADER

2.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een onderdeel van het natuurbeleid en heeft als doel het behoud van biodiversiteit. Gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van NNN vormen een samenhangend netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland. Per NNN-gebied zijn natuurdoelen vastgelegd in het ruimtelijke provinciale beleid, waarmee rekening gehouden moet worden bij planologische ontwikkelingen. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat activiteiten niet strijdig mogen zijn met de natuurdoelen.

2.2 WET NATUURBESCHERMING

2.2.1 *Onderdeel gebiedsbescherming – Natura 2000*

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 van kracht is. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

2.2.2 *Onderdeel houtopstanden*

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming (voorheen de Boswet) heeft als doel bossen te beschermen en de bestaande oppervlakte bos- en houtopstanden in Nederland in stand te houden. Kort gezegd, alles wat bos is, moet bos blijven. Indien een houtopstand onder de Wet Natuurbescherming valt en deze gekapt gaat worden, moet een kapmelding worden gedaan. Ook verplicht de Wet natuurbescherming om de betreffende grond binnen drie jaar opnieuw in te planten, de zogenaamde herplantplicht. Als bos definitief gekapt wordt, zal een ontheffing of compensatie van deze herplantplicht verleend moeten worden. De herplantplicht is niet van toepassing voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Houtopstanden vallen onder de Wet natuurbescherming als het zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend betreffen die:

- buiten 'de bebouwde kom Boswet' liggen;
- een oppervlakte hebben van 10 are of meer;
- rijbeplantingen die meer dan 20 bomen omvatten, gerekend over het totaal aantal rijen.

2.2.3 Onderdeel soortbescherming

Wettelijk kader

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, als volgt in de Wet natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- Soorten van de Vogelrichtlijn:
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:
Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- Nationaal beschermde soorten:
Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten geldt:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

De Wet natuurbescherming schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

3 TOETSING

3.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2009 t/m januari 2020) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom zijn ook andere verspreidingsbronnen geraadpleegd en is het onderzoek vooral gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecooloog.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens zoals de *Atlas van Nederlandse vleermuizen* (Limpens et al., 1997), de *Atlas van de Nederlandse zoogdieren* (Broekhuizen et al., 2016), *Amfibieën en reptielen van Nederland* (Creemers en Van Delft, 2009) en andere beschikbare bronnen voor verspreidingsgegevens. De meeste gegevens zijn globale verspreidingsgegevens. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

De aanwezigheid van soorten in een gebied is bepaald bij een reikwijdte van 5 kilometer rondom het plangebied. Wanneer er naar de directe omgeving wordt gerefereerd, betreft het een straal van circa 100 meter rondom het plangebied.

Op 19 februari 2020 hebben de ecologen van Laneco het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en om de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied ligt tegen de begrenzing van het Utrechtse deel van het NNN en daarmee niet binnen de NNN. Door de voorgenomen ingreep gaat geen oppervlakte aan NNN verloren. Vanuit het NNN gaat geen externe werking. Er zijn geen effecten op het NNN te verwachten als gevolg van de voorgenomen plannen.

Overige beleidskaders

Er zijn geen andere beleidskaders uit het Natuurbeleidsplan (NBP, Provincie Utrecht) van toepassing in het plangebied. Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er in het kader van het NBP dan ook geen consequenties te verwachten.

3.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied te Doorn ligt op ruim 6,5 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied 'Kolland & Overlangbroek'. Externe effecten van de werkzaamheden, zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid en trilling op de omliggende Natura 2000-gebieden kunnen, gezien de ligging in de bebouwde kom, de afstand en de tussenliggende elementen zoals bebouwing en wegen, worden uitgesloten.

Bij de ontwikkeling wordt het huidige perceel opgesplitst in twee percelen met woningen. De huidige woning voldoet niet meer aan de milieueisen van deze tijd. De woning is verspreid over een groot oppervlak en is niet geïsoleerd. Op de plaats van deze woning worden twee nieuwe woningen gebouwd die voldoen aan de huidige milieueisen. In de aanlegfase wordt bouwapparatuur gebruikt en in de gebruiksfase is er een lichte toename van verkeer door het opsplitsen van één woning naar twee woningen. Wij raden om deze reden aan om een Aerius-berekening te laten uitvoeren om te toetsen of de toename van stikstofuitstoot door de aanlegfase en gebruiksfase van invloed is op het nabijgelegen Natura 2000-gebied. Deze berekening en toetsing maken geen onderdeel uit van deze quick scan, maar dienen apart te worden uitgevoerd (zie ook paragraaf 4.6, aanbevelingen).

3.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is niet van toepassing; het gebied ligt binnen de bebouwde kom Boswet. Wel gelden voor de kap van de bomen de plaatselijke gemeentelijke bepalingen.

3.5 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTEN

In het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel soorten moet worden getoetst of er ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkeling kan (indirecte) aantasting of verstoring van verblijfplaatsen en leefgebied tot gevolg hebben.

3.5.1 Vaatplanten

Het plangebied bestaat uit een woning in een bostuin. De inrichting van de tuin rondom het huis bestaat uit gecultiveerde delen; een sterk door mensen beïnvloed milieu. Het overige deel bestaat uit bosgrond. Beschermde soorten vaatplanten zijn over het algemeen gebonden aan specifieke standplaatsen in natuurgebieden, schrale (graan)akkers of andere bijzondere groeiplaatsen; dergelijke habitats zijn binnen het plangebied niet aanwezig. Beschermde plantensoorten worden dan ook niet verwacht binnen het plangebied. Negatieve effecten op strikt beschermde plantensoorten zijn daarom uit te sluiten.

3.5.2 Grondgebonden zoogdieren

Nationaal beschermde soorten met provinciale vrijstelling

Binnen het plangebied en in de (ruime) omgeving van het plangebied kunnen verschillende nationaal beschermde zoogdiersoorten voorkomen, zoals egel (*Erinaceus europaeus*), konijn (*Oryctolagus cuniculus*), ree (*Capreolus capreolus*), vos (*Vulpes vulpes*), kleine marterachtigen, muizen en spitsmuizen. Voor deze soorten geldt in de provincie Utrecht in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

De kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel zijn voorlopig nog vrijgesteld in de provincie Utrecht. Een aantal andere provincies hebben deze soorten wel van de vrijstellingslijst afgehaald. In dit kader wordt dit wel specifiek benoemd. Deze soorten kunnen namelijk in iedere omgeving worden aangetroffen met een voorkeur voor kleinschalige landschappen. Een belangrijke voorwaarde is de aanwezigheid van voldoende voedsel. De bosrijke tuin biedt voldoende voedselaanbod en beschutting in de vorm van houtstapels en laag groeiende struiken om een geschikt onderdeel van het leefgebied voor deze soorten te kunnen zijn. Met het kappen van enkele bomen wordt het leefgebied van deze soorten niet aangetast. Het voorkomen van kleine marterachtigen is niet zonder meer uit te sluiten, maar voor deze soorten is geen vervolgpprocedure nodig.

Niet-vrijgestelde nationale en Europees beschermde soorten

Van de niet-vrijgestelde beschermde zoogdiersoorten, die in het plangebied voor kunnen komen, is uit de ruime omgeving van het plangebied het voorkomen bekend van boommarter (*Martes martes*), das (*Meles meles*), eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), en steenmarter (*Martes foina*).

De das is een soort die vooral voorkomt in cultuurland met kleine landschapselementen en op de grens tussen cultuurland en bosgebied. Er zijn, in de grotendeels door een hekwerk afgesloten, tuin geen burchten of sporen gevonden die op de aanwezigheid van das duiden. De aanwezigheid van das wordt uitgesloten.

Twee boomholtes in het plangebied zijn tijdens het veldbezoek onderzocht. Deze liepen niet door en stonden vol met drab en water. Hierdoor zijn deze holtes niet geschikt voor boommarter en eekhoorn. In de bomen in het plangebied zijn geen nesten van eekhoorn aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zat er geen blad aan de bomen waardoor deze goed konden worden geïnspecteerd. Mogelijk dat de bomen een onderdeel van het foerageergebied vormen voor deze soort. Er zijn echter ruim voldoende alternatieven aanwezig, waardoor de bomen geen essentieel onderdeel zijn van het leefgebied van de eekhoorn. Effecten op de eekhoorn worden daarmee uitgesloten.

Het leefgebied van een boommarter kan oplopen tot 1000 hectare per individu; de bomen in de tuin vormen in dit kader maar een beperkt onderdeel van het leefgebied van boommarter. Er zijn echter ruim voldoende alternatieven aanwezig, waardoor de

bomen geen essentieel onderdeel zijn van het leefgebied van de boommarter. Effecten op de boommarter worden daarmee uitgesloten.

Steenmarter is een typisch gebouwbewonende soort die in de bebouwde kom kan voorkomen. De woning biedt echter geen openingen die geschikt zijn voor steenmarter. Ook zijn er geen sporen (latrines, krabsporen, prooi-resten) aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van steenmarter. Deze soort wordt binnen het plangebied uitgesloten.

Overige niet-vrijgestelde nationale of Europees beschermde grondgebonden zoogdieren en bijbehorend habitat, zijn niet in het plangebied of de invloedssfeer van het plangebied aanwezig. Gezien de sterk door mensen beïnvloede biotoop worden deze dan ook uitgesloten.

Conclusie

Op basis van de verspreidingsgegevens en biotoopinschattingen tijdens het veldbezoek wordt het voorkomen van verblijfplaatsen en habitat van niet-vrijgestelde nationaal en Europese beschermde grondgebonden zoogdiersoorten uitgesloten. Van de algemeen voorkomende zoogdiersoorten mogen de verblijfplaatsen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een provinciale vrijstelling worden aangetast. Wel blijft de zorgplicht te allen tijde van kracht.

3.5.3 Vleermuizen

Vleermuizen worden globaal onderverdeeld in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is er onderscheid te maken in de zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Een groot aantal soorten overwintert in bunkers, grotten en kelders. Dit geldt ook voor sommige soorten die 's zomers in boomholten verblijven. Andere soorten vleermuizen verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten of achter de bast).

De soorten maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied en volgen daarbij lijnelementen zoals bomenrijen of bebouwing. Het behoud van zulke lijnelementen kan daarom cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied.

Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.6 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn).

Volgens verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals baardvleermuis (*Myotis mystacinus*), franjestaart (*Myotis nattereri*) gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis

(*Myotis dasycneme*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

Van deze soorten zijn baardvleermuis, franjestaart, rosse vleermuis en watervleermuis overwegend boombewonende soorten. Gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis verblijven in zowel gebouwen als bomen. De gewone dwergvleermuis, meervleermuis en laatvlieger zijn overwegend gebouwbewonend.

Voerageergebied en vliegroute

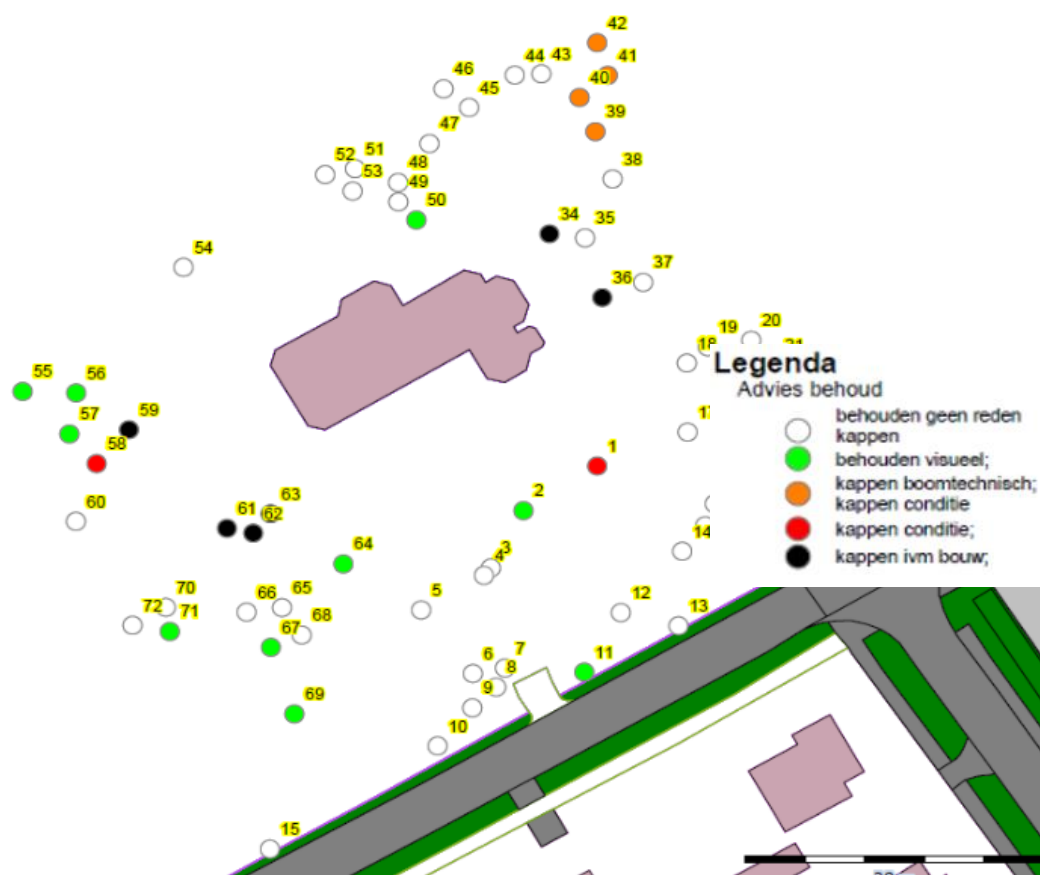
Het plangebied kan door vleermuizen gebruikt worden om te foerageren. Door de dichtheid van bomen en het geringe oppervlak, gaat het hier niet om een essentieel voerageergebied. Er blijft in de omgeving voldoende alternatief voerageergebied voor vleermuizen over.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een lijnelement dat als vliegroute door vleermuizen gebruikt kan worden. De bomen langs de rand van het plangebied zouden mogelijk een onderdeel van een vliegroute kunnen zijn. Deze blijven echter grotendeels staan, waardoor een eventuele vliegroute hier ook na de ingreep functioneel zal blijven.

Verblijfplaatsen

In het plangebied zijn meerdere bomen met potentieel geschikte holtes aanwezig, die geschikt zou kunnen zijn voor boombewonende vleermuizen. Deze bomen nr. 39 t/m 42 (figuur 3.5; Boomadviesbureau Duifhuizen 2020). worden niet gekapt voor de herinrichting. Deze bomen staan wel op de lijst om te worden gekapt vanwege de conditie van de bomen. Effecten op verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kunnen dan ook niet op voorhand uitgesloten worden als deze bomen gekapt worden. Omdat er ook een dode boom met holtes tussen staat die door de slechte staat niet beklimbaar is, kan een holte-inspectie hierover niet meer duidelijkheid geven. Nader onderzoek naar boombewonende soorten vleermuizen als baardvleermuis, franjestaart, rosse vleermuis en watervleermuis is noodzakelijk om aan te tonen of deze holtes daadwerkelijk door vleermuizen worden gebruikt indien deze bomen worden verwijderd.

De woning is over het algemeen goed afgesloten en de dakpannen sluiten door het mos goed af, waardoor ruimtes tussen de pannen volledig dicht zijn. De muren hebben geen openingen die toegang tot de spouw bieden. Ook is het houtwerk van de kozijnen goed afgedicht zonder openingen of spleten. Alleen aan de bovenzijde van de dakpannen daken zitten openingen die eventueel kunnen worden gebruikt door vleermuizen om onder het dak te komen. Nader onderzoek is noodzakelijk om uit te wijzen of deze openingen daadwerkelijk door vleermuizen gebruikt worden om achterliggende ruimtes te bereiken.

Figuur 3.5: Uitsnede overzicht bomen binnen en buiten het plangebied.

Conclusie

Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kunnen niet worden uitgesloten binnen het plangebied. Nader onderzoek is nodig om aan te tonen of de ruimtes onder de dakpannen en bomen daadwerkelijk door vleermuizen als rosse vleermuis, watervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en grootoorvleermuis als zomer- en/of paarverblijfplaats worden gebruikt. Gezien de geringe omvang van de bebouwing kan een massawinterverblijfplaats voor vleermuizen worden uitgesloten. Indien de bomen met holtes worden gekapt, verdwijnen ook mogelijk verblijfplaatsen van boombewonende soorten als baardvleermuis, franjestaart, rosse vleermuis en watervleermuis. Nader onderzoek naar deze soorten is, indien deze bomen verdwijnen dan ook noodzakelijk.

Het plangebied vormt verder geen essentieel onderdeel van vleermuis foerageergebied en is geen onderdeel van een essentiële vliegroute. Effecten op essentieel foerageergebied en vliegroutes kunnen ook worden uitgesloten.

3.5.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in en om het plangebied onder andere de vogelsoorten boomklever (*Sitta europaea*), buizerd (*buteo buteo*), grote bonte specht (*Dendrocopos major*), koolmees (*Parus major*), pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*) en vink (*Fringilla coelebs*), gehoord en gezien.

Alle vogels zijn strikt beschermd in de Wet natuurbescherming (Artikel 3.1/3.2 Wet natuurbescherming en Vogelrichtlijn). Aantasting van actief gebruikte nesten is niet toegestaan.

Van een aantal vogelsoorten zijn de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd. Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus (*Passer domesticus*)).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders (voorbeeld kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd (*Buteo buteo*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Door de leefwijze van deze soorten is het niet mogelijk om bij directe verstoring van de nesten te voldoen aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming. De lijst van jaarrond beschermde vogels is in september 2009 door het ministerie van LNV gepubliceerd.

Ook is er een lijst vogels aangewezen waarvan alleen bij effecten op populatieniveau maatregelen nodig zijn; de zogenaamde categorie 5.

Van de vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, kunnen verschillende soorten roofvogels (bijvoorbeeld buizerd en sperwer (*Accipiter nisus*)) broeden op locaties met bomen binnen de bebouwde kom. In een boom aan de straatzijde van het plangebied is een nest aangetroffen van vermoedelijk een sperwer, buizerd, boomvalk, havik of ransuil. Tijdens het veldbezoek, buiten het broedseizoen, werd deze niet aangevlogen. Nesten van deze soorten zijn jaarrond beschermd. Ook de bomen rondom het nest (100 m. rondom) vallen onder de bescherming van het nest. Deze boom wordt echter niet gekapt. Voor de boom die ten westen, naast deze boom staat, is een advies uitgebracht door een boomverzorger om, gezien de slechte conditie, deze te kappen. Na de kap van deze boom en overige bomen (figuur 3.5; paragraaf 3.5.3) blijft er echter nog voldoende bos over om de functie van het nest als jaarrond beschermde

nestelplaats te behouden. De kap van deze boom dient wel buiten het broedseizoen plaats te vinden of onder begeleiding van een ecooloog en de te kappen boom mag de nestboom niet raken. Het broedseizoen loopt voor bovengenoemde vogels globaal van half maart tot en met half juli.

Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van kerkuil (*Tyto alba*), steenuil (*Athene noctua*) en ransuil (*Asio otus*). Kerkuil en steenuil zijn afhankelijk van menselijke bebouwing of speciale uilenkasten. In de bebouwing binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor deze soorten om toegang tot de bebouwing te krijgen. Ook zijn er geen sporen (braakballen of kalksporen) aangetroffen die op de aanwezigheid van deze soorten duiden. Kerkuil en steenuil komen voornamelijk voor in het half open landschap.

De ransuil is een soort die binnen de bebouwde kom kan voorkomen. Van deze soort zijn tijdens het veldbezoek in en rondom het plangebied geen roestende individuen of sporen (kalksporen en braakballen) waargenomen. Ook zijn er geen nesten aangetroffen van deze soort. Mogelijk dat het plangebied incidenteel gebruikt wordt als foerageergebied. Gezien de bosrijke omgeving van het plangebied is dit geen essentieel onderdeel van het foerageergebied van ransuil. Effecten op ransuil worden daarmee uitgesloten.

Andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is en die in de bebouwde omgeving voor kunnen komen, zijn de gebouwbewonende gierzwaluw en huismus. De dakpannen aan de onderzijde van de woning zijn toegankelijk voor huismus en gierzwaluw. Ook zijn er enkele ruimtes aanwezig aan de bovenzijde van het dakpannen dak (figuur 3.6). Mogelijk dat van deze ruimtes gebruik wordt gemaakt door huismus en gierzwaluw om te nestelen. Nader onderzoek is noodzakelijk om aan te tonen of deze ruimtes daadwerkelijk door huismus en gierzwaluw worden gebruikt.

Figuur 3.6: Ruimtes onder de dakpannen geschikt voor huismus en gierzwaluw (foto's Laneco).

Het plangebied en de directe omgeving van het plangebied biedt geschikt leefgebied en nestlocaties voor diverse categorie 5-soorten, zoals ekster (*Pica pica*), koolmees en pimpelmees. Doordat het veldbezoek in de winter heeft plaats gevonden, konden de loofbomen goed op nesten worden geïnspecteerd. In de bomen in het plangebied zijn

nesten aangetroffen van onder andere merel en houtduif. In de bomen zitten meerdere holtes die geschikt zijn voor holte broedende vogelsoorten. Ook tussen de lage struiken en op de grond zijn voldoende mogelijkheden voor vogels als winterkoning (*Troglodytes troglodytes*) en roodborst (*Irithacus rubecula*) om een broedplaats te creëren.

Aangezien in de omgeving voldoende alternatieve broedplaatsen aanwezig zijn voor deze categorie vogels, is er geen noodzaak aanwezig om deze vogels jaarrond te beschermen. Negatieve effecten op vogels uit categorie 5 worden dan ook niet verwacht indien met de werkzaamheden rekening gehouden wordt met het broedseizoen (actieve broedplaatsen).

Conclusie

In het plangebied is een nest van een sperwer of havik aanwezig. Nesten van deze soorten zijn jaarrond beschermd. De boom met het nest blijft echter staan. Wel wordt de naastgelegen boom gekapt in verband met de slechte conditie van deze boom. Dit dient buiten het broedseizoen te gebeuren of na controle van een ecooloog. Er blijven voldoende bomen aanwezig rondom de boom met het sperwer- of haviksnest om de functie van het nest als nestplaats te kunnen handhaven.

De ruimtes onder de dakpannen zijn geschikt voor huismus en gierzwaluw om te kunnen nestelen. Nader onderzoek is nodig om uit te kunnen wijzen of er daadwerkelijk door deze soorten van deze ruimtes gebruik wordt gemaakt. Voor de overige broedplaatsen geldt dat alle actieve nesten beschermd zijn in de Wet natuurbescherming. Het verwijderen van de bomen dient buiten het broedseizoen (globaal vanaf 15 maart t/m 15 juli) te gebeuren of onder begeleiding van een ecooloog.

3.5.5 Amfibieën

De habitat van amfibieën is onder te verdelen in water- of voortplantingshabitat (vaak een poel, vijver of smalle watergang zonder grote vissen) en landhabitat (bosjes, struwelen e.d. en voor sommige soorten vergraafbaar zand). Binnen het plangebied en in de directe omgeving kunnen verschillende nationaal beschermde amfibieën voorkomen, zoals bruine kikker (*Rana temporaria*), gewone pad (*Bufo bufo*), kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*) en middelste groene kikker (*Pelophylax kl. esculentus*). Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Binnen het plangebied is een kleine vijver aanwezig (1 meter x 0,5 meter). Het gaat om een artificiële vijver waarin plantengroei ontbreekt, wat ongeschikt is als voortplantingswater voor amfibieën. Er zijn ook geen watergangen in de buurt van het plangebied aanwezig. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen effect op voortplantingswater van beschermde amfibieën. Ook is er geen voor beschermde amfibieën geschikt landhabitat binnen het plangebied aanwezig.

De niet-vrijgestelde nationaal en Europees beschermde soorten amfibieën die voor kunnen komen in de (ruime) omgeving van het plangebied, zoals rugstreeppad (*Epidalea calamita*) worden uitgesloten binnen het plangebied, vanwege het ontbreken van geschikt voortplantingswater in en direct nabij het plangebied en het ontbreken van geschikt landhabitat (plekken met veel dynamiek en een losse, zandige bodem). Negatieve effecten op deze soorten zijn daarom uitgesloten.

3.5.6 Reptielen

Reptielen stellen strikte eisen aan hun omgeving en alle inheemse reptielen zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. De meeste reptielensoorten houden zich voornamelijk op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijvoorbeeld heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen). In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de Europees beschermde soorten gladde slang (*Coronella austriaca*), levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) en zandhagedis (*Lacerta agilis*). Tevens is het voorkomen bekend van de nationaal beschermde soorten adder (*Vipera berus*), hazelworm (*Anguis fragilis*), levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) en ringslang (*Natrix helvetica*) bekend.

Adder en gladde slang zijn soorten van hoge zandgronden met voldoende open plekken om op te kunnen warmen in de zon. De tuin in het plangebied bestaat voornamelijk uit een beschaduwde bostuin met een dichte bodembedekking van bladeren zonder grote open vlaktes. Adder en gladde slang worden daarmee uitgesloten in het plangebied.

Door de tuin heen liggen verspreid diverse stapels houtopslag en takkenhopen langs kleine open grasveldjes. Voor de ringslang, zandhagedis, levendbarende hagedis en hazelworm zijn deze geschikt om in te schuilen en in de nabijheid hiervan op te warmen in de zon. Deze stapels houtopslag en takkenhopen blijven echter behouden en worden niet aangetast door de herinrichting. Mochten er echter bij het inrichten van een nieuwe tuin deze houtopslag en takkenhopen wel worden weggehaald, dan kan er wel mogelijk wel een klein onderdeel van het leefgebied van deze soorten verdwijnen. Dit betreft echter geen essentieel onderdeel van het leefgebied. De zorgplicht is van toepassing om te voorkomen dat dieren tijdens de werkzaamheden worden verwond of gedood.

Het verwijderen van de bestaande houtopslag en takkenhopen dient buiten de gevoelige periode van winterrust te gebeuren en dient zorgvuldig te worden gedaan zodat eventueel aanwezige dieren de mogelijkheid hebben om te kunnen vluchten. In de nieuwe situatie dient in het zuidelijk deel van de tuin een nieuwe plek te worden ingericht (houtopslag/takkenhoop) zodat voor deze soort de mogelijkheid blijft om van het plangebied gebruik te blijven maken.

3.5.7 Vissen

In het plangebied is geen voor vissen toegankelijk water aanwezig. Het voorkomen van beschermde soorten vissen wordt uitgesloten binnen het plangebied.

3.5.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatie specifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten. Dergelijke biotopen zijn in het plangebied niet aanwezig. In de tuin staan geen oude eikenstobben die als broedstoof voor een soort als vliegend hert (*Lucanus cervus*) kunnen dienen en er zijn geen waardplanten van beschermde dagvlinders aanwezig. Door de afwezigheid van water kan de aanwezigheid van de beschermde soorten mollusken en tweekleppigen ook worden uitgesloten in het plangebied. In dit kader worden beschermde insecten en overige soortengroepen uitgesloten in het plangebied.

4 CONCLUSIE

Aan de Van Galenlaan 38 te Doorn is men voornemens om de bebouwing samen met enkel bomen in de tuin te verwijderen en het perceel op te splitsen om ruimte te maken voor de bouw van twee woningen. Voordat deze werkzaamheden plaatsvinden, zijn de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld gebracht.

4.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied ligt tegen de begrenzing van het Utrechtse deel van het NNN. Door de voorgenomen ingreep gaat echter geen oppervlakte aan NNN verloren. Vanuit het NNN gaat geen externe werking. Er zijn geen effecten op het NNN te verwachten als gevolg van de voorgenomen plannen. Ook andere Provinciale natuurbeleidskaders zijn niet van toepassing. De NNN en overige Provinciale natuurbeleidskaders staan de beoogde ontwikkeling niet in de weg en daarmee zijn geen vervolgpcedures nodig.

4.2 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied te Ede ligt op ruim 6,5 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied 'Kolland & Overlangbroek'. Externe effecten van de werkzaamheden, zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid en trilling op de omliggende Natura 2000-gebieden kunnen gezien de ligging in de bebouwde kom, de afstand en de tussenliggende elementen, zoals bebouwing en wegen, worden uitgesloten.

Bij de ontwikkeling wordt de huidige kavel met één enkele woning verdeeld in twee kavels voor de bouw van totaal twee woningen. Hierbij wordt in de bouwfase bouwapparatuur gebruikt en in de eindfase is er een lichte toename van verkeer. Wij raden om deze reden aan om een Aeries-berekening te laten uitvoeren om te toetsen of de toename van stikstofuitstoot van invloed is op het nabijgelegen Natura 2000-gebied. Deze berekening en toetsing maken geen onderdeel uit van deze quick scan, maar dienen apart te worden uitgevoerd. Als uit de Aeries berekening blijkt dat er geen sprake is van stikstofoverschrijding op Natura 2000-gebied door de beoogde ontwikkeling, dan staat in dit kader staat de Wnb, onderdeel gebiedsbescherming de beoogde ontwikkeling niet in de weg en daarmee zijn in dit kader geen vervolgpcedures nodig.

4.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is niet van toepassing; het plangebied ligt binnen de bebouwde kom boswet. In dit kader staat de Wnb, onderdeel houtopstanden de beoogde ontwikkeling niet in de weg en daarmee zijn in dit kader geen vervolgpcedures nodig. Wel gelden voor de kap van de bomen de plaatselijke gemeentelijke bepalingen.

4.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

Voor een aantal mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomende nationaal beschermde soorten zoals egel, konijn, ree, vos, spitsmuizen, kleine marterachtigen en muizen geldt een provinciale vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Een aantal van de mogelijke voorkomende soorten zijn Europees beschermde soorten (habitat- en vogelrichtlijn), waarvoor aantasting van rust- en verblijfplaatsen een ontheffingsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming geldt. Op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezige habitats en de biotoopeisen van individuele diersoorten zijn de volgende soorten vleermuizen niet uit te sluiten binnen het plangebied: de beschermde boom- en gebouwbewonende vleermuizen als baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, grootoorvleermuis, laatvlieger en watervleermuis. Door de kap van de bomen en het slopen van de bebouwing worden (mogelijk) zomerverblijfplaatsen en paarverblijfplaatsen van deze soorten aangetast.

Met de sloop van de woning worden (mogelijk) verblijfplaatsen van huismus en gierzwaluw aangetast. Nader onderzoek is noodzakelijk om aan te tonen of deze verblijfplaatsen daadwerkelijk worden gebruikt. Van de overige in de omgeving voorkomende (niet-vrijgestelde) nationaal of Europees beschermde diersoorten worden geen verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen van het leefgebied verwacht in het plangebied. Nesten van vogels worden verstoord als in het broedseizoen wordt gestart met werkzaamheden.

Het verwijderen van de hout- en takkenopslag in de tuin dient buiten het kwetsbare winterseizoen van beschermde reptielen (zandhagedis, levendbarende hagedis, hazelworm en ringslang) te worden uitgevoerd (globaal van oktober tot april). Hierbij geldt de zorgplicht die vanuit de Wet natuurbescherming is geregeld. Aanwezige dieren moeten de kans te krijgen om te kunnen vluchten zonder kans op verwondingen of gedood te worden. In de nieuwe situatie dient in het zuidelijk deel van de tuin een nieuwe plek te worden ingericht (houtopslag/takkenhoop) zodat voor deze soort de mogelijkheid blijft om van het plangebied gebruik te blijven maken. Indien er aan deze voorwaarde wordt voldaan, dan treden er geen effecten op reptielen en is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor deze soort niet nodig.

4.5 CONSEQUENTIES

Nader onderzoek

Aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen van onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten – en daarmee een overtreding van artikel 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming – kan in de volgende gevallen niet zonder nader veldonderzoek worden uitgesloten voor:

- Vleermuizen (Wet natuurbescherming en bijlage IV Habitatrichtlijn): gebouwbewonende soorten. Onderzoek conform het Vleermuisprotocol 2020 bestaat uit verschillende onderzoeks rondes in de periode juni tot half juli en in de periode half augustus tot eind september. Beide onderzoeken dienen plaats te vinden om een volledig beeld te krijgen van de functie van de gebouwen voor vleermuizen.
- Indien de bomen met holtes zoals boom nr. 39 t/m 42 (figuur 3.5; paragraaf 3.5.3) worden gekapt is er ook onderzoek noodzakelijk naar boombewonende soorten vleermuizen. Onderzoek conform het Vleermuisprotocol 2020 bestaat uit verschillende onderzoeks rondes in de periode juni tot half juli en in de periode half augustus tot eind september. Beide onderzoeken dienen plaats te vinden om een volledig beeld te krijgen van de functie van deze bomen voor vleermuizen.
- Huismus: onderzoek naar huismus vindt plaats conform het Soortinventarisatieprotocol Netwerk Groene Bureaus versie 1.1 juli 2017. Het onderzoek vindt plaats tijdens twee gerichte veldonderzoeken in de periode 1 april tot 20 juni.
- Gierzwaluw, nestplaatsen (vogelrichtlijn). Onderzoek vindt plaats door in de periode 1 juni – 15 juli driemaal onderzoek te doen conform de Onderzoeksprotocollen (Netwerk Groene Bureaus, 2017).

Twee algemene voorwaarden vanuit de Wet natuurbescherming zijn altijd van toepassing:

- De start van werkzaamheden dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels) mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- Op basis van de zorgplicht dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt, dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - werkzaamheden, zoals graaf- en sloopwerkzaamheden en het verwijderen van begroeiing, te starten buiten het voortplantingsseizoen (april - augustus) en het winter(slaap)seizoen (november - februari);
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren.

4.6 AANBEVELINGEN

Er zijn vanuit ecologisch oogpunt aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting:

- Gebruik bij de inrichting voor nieuwe verlichting gebundelde en naar beneden gerichte armaturen die niet uitstralen naar de omgeving.
- Bij het aanbrengen van beplanting wordt aanbevolen om gebruik te maken van inheems bes- en bloemdragende struiken en planten.
- Bebouwing kan geschikt worden gemaakt voor vleermuizen door het gebruik van inbouw vleermuiskasten of door op een hoogte van 3 meter en hoger op verschillende windrichtingen (voorkeur voor zuidgerichte zijden) open stootvoegen van 2 cm bij 5 cm breed aan te brengen, waardoor de spouwmuur toegankelijk wordt. Een andere optie is het creëren van 2 cm ruimte achter houten gevelbetimmering of het aanbrengen van kierende planken.
- Ook kan nieuwe dakpanbedekking geschikt worden gemaakt voor huismussen door – wanneer er vogelschroot wordt geplaatst – dit één dakpan hoger te plaatsen of het plaatsen van gevelkasten.
- - Indien het dak met dakpannen zal worden bedekt, is het laten oversteken van de randen (nokpan en kantpan; ongeveer 3,5 cm is voldoende) en het opruwen van de onderliggende windveer gunstig voor de gierzwaluw; het verschaft hem toegang tot deze voor hem aantrekkelijke broedplek. Een ander alternatief is het plaatsen van gevelkasten.
- Mocht er sprake zijn van een tijdelijke stikstofoverschrijding (meer dan 0,0 Mol/hectare/jaar) op Natura 2000-gebieden als gewerkt wordt met conventioneel materieel, dan bestaat de mogelijkheid om met onconventioneel materieel te werken zoals elektrische voertuigen of toepassing van onder andere stikstoffilters.
- De overheid heeft tevens op de achtergrond gewerkt aan een nieuw systeem om de PAS te vervangen: het stikstofregistratiesysteem. Sinds 24 maart 2020 kan een natuurvergunning worden aangevraagd op basis van het stikstofregistratiesysteem. Dit geldt in eerste instantie voor de woningbouw. Zie ook: www.aanpakstikstof.nl/achtergrond/vragen-en-antwoorden/over-het-stikstofregistratiesysteem. Indien hieruit blijkt dat uw project een verhoging van stikstofdepositie op nabijgelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebied veroorzaakt, kunnen wij u gericht adviseren en bepalen of uw project in aanmerking komt voor deze regeling.

BIJLAGE 1 LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (redactie). (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Natuur in Nederland 12. Leiden, Nederland: Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden.

Creemers, R.C.M. & Van Delft, J.J.C.W. (redactie). (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Leiden, Nederland: Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland.

Limpens, H., Mosterd, K. en Bongers, W. (1997). *Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht, Nederland: KNNV Uitgeverij.

Boomadviesbureau Duifhuizen. (2020), *Toelichting inventarisatie 72 bomen, Van Galenlaan, Doorn*.

Websites:

<https://www.pdok.nl/viewer/>

www.ravon.nl

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx

www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen

www.verspreidingsatlas.nl/planten

www.verspreidingsatlas.nl/reptielen

www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren

www.vleermuis.net

www.vogelatlas.nl

www.provincie-utrecht.nl